

Mészáros Ferenc

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás	
Tárgy	428
Hely	"1960"

KÖRKÉP

Szerző:

A FŐVÁROSI LAKÁSÉPÍTKEZÉSEKRŐL

Budapesten az idén 3000 állami és 730 szövetkezeti lakást adnak át

Szeptember 19. 1960. aug. 19.

A Központi Bizottság június 29-i határozata előírja, hogy „a második öt éves tervben mintegy 250 000 lakást kell felépíteni a 15 év alatt megvalósítandó egymillió lakásból”. Nagy feladatok állnak tehát az építőipar előtt, végrehajtásukra fel kell készülniök a mérnököknek és a munkásoknak egyaránt. Az idei év, a három éves terv utolsó éve egyben a második öt éves tervre való felkészülés időszaka is.

Felkerestük a budapesti lakásépítkezéseket irányító Fővárosi Építőipari Beruházó Vállalatot. A vállalat vezetői elmondották, hogy Budapesten az idén 3000 állami és 730 szövetkezeti lakást adnak át. Ezenkívül 1250 OTP-öröklakás is elkészül. Az építőipari vállalatoknak tehát egy év alatt ötezer lakást kell felépíteniük, a kapcsolódó kommunális épületekkel iskolákkal, óvodákkal és üzletekkel együtt.

7500 lakás az Üllői úti lakótelepen

Lakásépítés szempontjából négy részre osztották a fővárost, az égtájaknak megfelelően. Északkeleten vannak a Kerepesi, a Nagy Lajos király úti, a Thälmann utcai, az Árpád-híd pesti hídfőjénél épülő lakótelepek, délkeleten létesült a csepeli és az Üllői úti lakótelep. Délnyugaton épülnek a lágymányosi lakótelep házai, és északnyugaton születik meg az új Óbuda.

Az idén befejeződnek a Kerepesi úti, a Thälmann utcai, a Hévízi úti és a Rónai utcai építkezések. A Kerepesi úton 2000, a Thälmann utcában 2300, a Hévízi úton 900, és a Róna utcában 750 lakás épül. Rövidesen befejeződik a csepeli lakótelep építése is, 2000 lakással. A Nagy Lajos király úti lakótelep építése jövőre fejeződik be, itt összesen 2300 lakás készül. 1965-ig tart az építkezés Lágymányoson, Óbudán és az Üllői úton. Lágymányoson összesen 4000 lakás épül. A lakótelepek közül a legnagyobb az Üllői úti lesz, ahol 1965-ig összesen 7500 lakást adnak át. Az Üllői úti telep X. kerületi része már elkészült, 1300 lakással. A IX. kerületben, a volt Valéria-telepen 6200 lakás megépítésére kerül sor.

Nincs foghíj a Nagykörúton

A fővárosi lakásépítés és egyben Budapest rendezése szempontjából sem jelentéktelen a foghíjak beépítése. Éveken keresztül jogosan kifogásolták a pestiek, hogy a Nagykörúton, és más főútvonalakon üres telkek bontják meg a harmonikus városképet. Az idén épülő összes laká-

sok húsz százaléka foghíjas építkezés. A szövetkezeti és az öröklakások általában szétszórva helyezkednek el üres telkeken.

Örvendetes, hogy a Nagykörúton, a Mártírok útján és még néhány főútvonalon már eltűntek a foghíjak. Ezek az épületek egyedi tervek alapján készültek, figyelembe véve a városképet.

A következő években nemcsak a főútvonalakon, hanem a kisebb utakon és utcákban is eltűnnek a foghíjak, a háború utolsó maradványai. A terv az, hogy a peremvárosok főútvonalain levő foghíjakat is beépítik majd.

Évgyűrűk a Nagy Lajos király úti lakótelepen

A főváros lakóit joggal foglalkoztatja az új lakások építészeti stílusa. A leendő új lakók, de a budapestiek is azt szeretnék, ha a főváros évről évre szebb lenne. Annak idején sok kifogás hangzott el a pontházak ellen, s ma is hallani megjegyzéseket a skatulyáról. Megkérdeztük Koltai Benőt, a Fővárosi Építőipari Beruházó Vállalat igazgatóját, mi a véleménye erről a kérdéssről.

— Minden kor leteszi a maga építészeti névjegyet — mondotta az igazgató. — Hazudnánk, ha egy más kor stílusát akarnánk utánozni. A technika mai állása szerint, a modern építkezés szabályainak figyelembevételével akarjuk megteremteni a mai építészeti stílust. Hagyományos helyeken figyelembe vesszük a tervezésnél a környezetet, úgy választjuk meg a homlokzatot, hogy az beleilleszkedjék a városképbe. Mi nem akarunk sablont, arra törekszünk, hogy változatos városképet alakítsunk ki. A Nagy Lajos király úti telepen például látni az évgyűrűket: kezdetben a régies stílusú, nyeregvetésű épületek készültek, később már színben is, formában is sikerült újat hozni.

Milyenek lesznek hát a lakótelepek?

— Változatosnak kell lenni — mondotta még egyszer az igazgató. — Londonban vannak utcák, ahol minden ház egyforma. Ez az uniformizálás nekünk nem tetszik, s nem is akarjuk követni. Egy kellemes városképet alacsonyabb és magasabb épületek összessége ad. Zömmel négyemeletes házakat építünk, de az Üllői úton vannak nyolcemeletesek is. A Japos tető, a több ablak és az élénkebb színezés is hozzájárul ahhoz, hogy változatos legyen egy lakótelep. Végül hozzátésem, hogy sokat emelnek majd a most elül-

tetett fák, de amelyek majd csak néhány év múlva nőnek meg a parkokban, a széles utak mentén.

Az épülő lakások hatvan százaléka központi fűtésű

Végül beszéljünk a lakások belső kiképzéséről, méreteiről és felszereltségéről. Nem lényegtelen dolog, hogy ma már a Budapesten épülő lakások 60 százaléka központi fűtésű. Az Árpád-hídfőnél épülő lakótelepen távfűtést, az Üllői úton pedig tömbfűtést építenek. A tömbfűtés azt jelenti, hogy több épület számára külön építenek egy kazánházat, amely azután ellátja meleggel a tömb valamennyi lakását.

A lakosság véleménye alapján az eddigieknél nagyobbra építik a konyhák egy részét, ugyanis sokan szeretnek a konyhában étkezni. A jobb helykihasználás érdekében több beépített bútort alkalmaznak a lakószobákban és a konyhákban. Az elkövetkezendő években tehát nemcsak több lakást, hanem jobb, kulturáltabb lakásokat építenek. Az óbudai kísérleti lakótelep célja, hogy a lakosság javaslatai, megjegyzései alapján kidolgozzák a jövő lakásának tervét a szobák és a helyiségek arányát, a bútorok elhelyezését, a leggazdaságosabb épülettípusokat.

A kulturált lakásépítés egyik újdonsága, hogy az új lakóházak többségében már előre beépítik a felszálló telefonvezetékét. Az utóbbi években a posta sokszor okkal kifogásolta, hogy az elkészült épületet újra összevissza kell vétni, mert nem helyezték be előre a vezetékeket. Egy fővárosi lakóházban központi TV-antennát is építenek, s majd a lakók véleménye alapján döntenek el, hogy helyese-e ez a kezdeményezés.

Mészáros Ferenc